

1 KOLINITO

Wimaamala

1 ¹Tau Paulo ma tulata Sositene. Yaubada i winaganiu tau Keliso Yesu a tu wituwetuwega po ipa a nugotuhu a dewahi.

²Taumi Yaubada a bolu o memae Kolinito meyageina uyahina, omi leta geka a giluma neiyahi. Taumi Yesu Keliso amaka i otugemi po i wiwoiyawemi po a bolu i inaganahi u hinehi o lui mai. Taumi po tauyai po gasi tauhi tupo wohepalii uyahihii miteta ta laupali gogona Yesu Keliso gowanei, tauna ataputa ata Guyau.

³Yaubada amata ma ata Guyau Yesu Keliso hai lunugotootogo, po hai nugodumola hina melabenimi.

⁴Houga magomagouna Yaubada a maamali babana tauna a lunugotootogo i welemi Yesu Keliso uyahinei. ⁵Yaka ginouli dewadewahi e welemi po o iwasawasa naka omi wibaabani po omi hanapu uyahina.

⁶Ma a imaamala matababana Keliso o kawamoineya po noyana o witumaganeya, ⁷po Yaubada anani'mbenena dewadewahi atapuhi uyahimi he memae, ma houga geka o iotonana ata Guyau Yesu Keliso a gunawilana meme binei. ⁸Tauna e woomomohita ipa ata Guyau Yesu Keliso a iyeta uyahina ega ina igouta. ⁹Yaubada emoemotana po ta witumaganeya naka i wiutaneta ipa Natuna Yesu Keliso ata Guyau mitehi ta witulana gogona.

Tu witumagana ega hina ikahakaha

¹⁰Walewalehiu, geka u wihaahalana uyahimi, ata Guyau Yesu Keliso gowanei ipa ega ona imemepuputana ma ona winaowelewelena po nugenugomi emosi ma ona tanitaniwaga gogona. ¹¹Babana Kilo a manago gehouhi amaka hi paliweleu omi wikahakaha binei. ¹²U baha anona gegeka, gehoumi o pa, ‘Tauyai Paulo a bolu’, ma gehoumi o pa, ‘Tauyai Apolo a bolu’, ma gehoumi o pa, ‘Tauyai Pita a bolu’, ma gehoumi o pa, ‘Tauyai Keliso a bolu’.

¹³Iyowai, Keliso i maga, bo? Eega. Tau Paulo hoi ani take a hilage bimiyei, bo? Eega. Ma gowaugei hi wibapatisomi, bo? Eega. ¹⁴Yaubada a

maamali matababana ega bolu baneina ata wibapatisomi, naka Kilisipa ma Gaiyasi tunawahi.¹⁵ Uyahinei ega ona ibaabani ona pa, ‘Tauyai Paulo a bolu, babana Paulo i wibapatisoiyai’.¹⁶ (Oo baha dumana gasi Setepano managona a wibapatisohi, nugote naka amaka magouhina.)¹⁷ U bagibagi Keliso i weleweleu naka tuwega dewadewana luguguyana, ma ega wibapatiso. Ma u luguguya ega ipa baha hanahanapugei meka po apo Keliso a hilage hoi ani take maninina a wiapapoeya.

Keliso a hilage hoi ani take

¹⁸ Keliso a hilage hoi ani take, tauhi alugohi hilahilagehi, tuwega geka hi kawaikoyakoyameya, ma tauta ta lauyagohana naka Yaubada a manini tuwegana e memae uyahita.¹⁹ Geka bahana binei ma Yaubada a Buka i bahebaheya i pa,

‘Lawa tauhi launugoholaholahi hai nugotuhu a wiapapoenihi
ma tauhi tu hanahanapu hai hanapu a liyababahi.’

²⁰ Uyahinei tauhi tu hanahanapu iyowai? Po tauhi tu wiatatiyana iyowai? Po tauhi tu baha hanahanapu geka hougana hoi hipuli he memae iyowai? Hai hanapuhi Yaubada amaka i liyababahi, bo?²¹ Matababana hipuli nugotuhunei apegia Yaubada ta hanapugeya. Tamogi Yaubada a nugotuhu tuwega dewadewana wiatatiyanana uyahinei tu witumaganana tauta i luyawahita. Tuwega geka tu mehipuli hi kawaiapapoeya.²² Mi Yudeya nuponugohi ipa manini hina galeya, ma mi Giliki hai luhogala ipa hina hanapu duma,²³ ma tauta tuwega ta lauguguyeya Keliso a hilage hoi ani take binei, naka mi Yudeya he ihinigigiyea ma tauhi ega mi Yudeya he kawakawaibuubuuweni.²⁴ Tamogi tauta Yaubada tu witumaganena bolu i inaganita, mi Yudeya i bolu, po taumi ega mi Yudeya omi bolu, ataputa uyahitiyei tuwegana naka Yaubada a hanapu po a manini Yesu Keliso uyahinei e weleweleta.²⁵ Babana Yaubada a bagibagi yababayaba tauta lawa ata hanapu i gelagonihi ma Yaubada a bagibagi tapitapiyana tauta lawa ata kadidili baneihi i kadidila lagonihi.

²⁶ Walewalehiu, ona nugotuhuya naka tauta Yaubada i inaganita ta maga duma tauta ega hipuli a hanapugei bo a kadidiligei bo a wibadagei.²⁷ Tamogi buubuwata i winaganita po tu hanahanapu ta witepahinihinimayahi, ma hoi hipuli ta itapitapiya Yaubada i winaganita po tu kadidili ta witepahubahi.

²⁸ Yaka lawa awai hi gagalena hopuhopuneya po hi ihinigigiyea ipa ega anona naka Yaubada i winaganahi ma i wobuiya po lawa awai u nuponugohi i gegeduma naka i liyababahi.²⁹ Uyahinei ega emoemotana po lawa gehouna Yaubada u matana ina baha gegae.³⁰ Yaubada tauna a bagibagigei Yesu Keliso mitehi ta wiemota po Yaubada hanapuna Yesu i houna damaneyu uyahita. Yaka ta hanapugeya tauna amaka i houna idumaluta po i wiwoiyaweta po i wimihena haleta.³¹ Uyahinei Yaubada a Buka i bahebaheya i pa, ‘Iyai apo ina baha gegae yaka ata Guyau tunawana ina hunehuneyea’.

Paulo a luguguya

2 ¹Walewalehiu, lolowa Yaubada tuwegana a neiyahi uyahimi po a ibaabaniyeya ega u baha hanahanapugei ²ma nugonugou ipa Yesu Keliso tunawa hotana binei a wiatatiyana uyahimi, tauna hi lihilageni ani take uyahina. ³Uyahinei a laugeletahi uyahimi mei tu tapitapiya po anai nugoheleleu po anai matoutau. ⁴Ma gasi u luguguya uyahimi ega baha kadikadidilahi bo baha hanahanapugei, tamogi Alugo Woiyawa a kadidiligei, ⁵ipa u luguguya ona nonoli po ona witumagana ega u winugonugotuhugei ma Yaubada a kadidiligei.

Hanapu dumana

⁶Hanapu dumana Yaubada uyahinei taumi tu nugomagula uyahimi a ibaabaniyeya, tamogi hipuli hanapuna po tu taniwagena hai hanapu apo hina yababa. ⁷Ma lolowa Yaubada a hanapu gowagowadana ma geka hougana amaka i wogeleteya naka hipuli muliyei i wiawali ma ata wasawasa tauna i nugotuhu tahaeya. ⁸Hipuli tu taniwagena hanapu geka ega hita galena tuhagaya. Itapa hita hanapugeya apega ata Guyau waiwasawasana hita lihilageni hoi ani take. ⁹Geka binei ma Yaubada a Buka i bahebaheya i pa,

‘Lawa awai ega hita galeya
po awai ega hita nonoli
po u nugonugohi ega ita lugeleteya
naka Yaubada tu luhogalena ubeita i wononogogeya.’

¹⁰Yaubada Alugona uyahinei a hanapu gowagowadana e woogeleteya uyahita.

Yaubada Alugona ginouli atapuhi i hanapugehi, yaka Yaubada a nugotuhu gowagowadahi i hanapugehi po e woogeleteya uyahita. ¹¹Ta nugotuhu meta tauta lawa, apo iyai a nugotuhu gowagowada lawana alugona i hanapugena meya. Naka pitena gasi Yaubada Alugona, Yaubada a nugotuhu i hanapugeya. ¹²Ma Alugona uyahita e memae naka Yaubada uyahinei ma ega hipuligei, yaka Yaubada anani'mbenena uyahita ta gagalena tuhagahi.

¹³Naka binei ega tauyai i winugonugotuhugei ma Alugo Woiyawa a nugotuhugei to ibaabani uyahimi po o galena tuhaga babana Alugona Woiyawa i wihogomi. ¹⁴Ma tauhi tu meuputa Alugo Woiyawa a nugutuhu ega hita galena tuhagaya babana uyahihi ipa ginouli buubuwana. Ega emoemotahi ginoulihi hina hanapugehi matababana Yaubada Alugonei ega hita inugohiyahiyawa. ¹⁵Tauta tamogi ginouli atapuhi Yaubada Alugonei ta ikaha imahiyei, po ega iyai gehouna ipa ina libahibahita.

¹⁶Mei Yaubada a Buka i bahebaheya i pa,

‘Ega iyai gehouna Guyau a nugotuhu ita hanapugeya.

Ega iyai gehouna emoemotana po ina wiatatiyey.¹
Tamogi tauta Keliso a nugotuhugei ta inugonugotuhu.

Wikahakaha

3 ¹Walewalehiu, apo awai a baheya uyahimi? Taumi omi winugonugotuhu mei tu mehipuli hai winugonugotuhu ma ega mei Alugo Woiyawa a winugonugotuhu. Yaka Keliso witumaganana uyahina taumi mei logaloga meyameyami. ²Uyahinei ega emoemotami po aniani kapakapalana uyahinei a wianimi ma gugu yawa a weleweleemi, matababana odubona po amalai ega emoemotami po aniani kapakapalana ona ani. ³Geka binei ma a laubayademi babana omi dewa mei tu mehipuli; yohola o yamgenagenaliliyena memi po o imemepuputana, yaka galenami mei tu meuputa. ⁴Gehoumi o ikahakaha po o pa, ‘Tauyai Paulo a bolu’, ma gehoumi o pa, ‘Tauyai Apolo a bolu’. Omi bahahi naka mei tu mehipuli hai wibaabani, bo?

Yaubada a tano

⁵Yaka tauyai iyawoi, Apolo iyai ma tau iyai? Tauyai tu bagibagi hota Guyau binei. Guyau i bagibagi i weliweliyai tapuhi po tapuhi to dewadewahi po taumi Keliso o witumaganaya tauyai uyahiyei. ⁶Tau u bagibagi ugota, ma Apolo a bagibagi galena itete, ma Yaubada a kadidiligei apo ina wiugoya po anona ina maga. ⁷Uyahinei Yaubada tunawana ta hunehuneya ma tauyai apeegea. Matababana tauyai tu ugota ma tu galena itete, ma Yaubada anona tu wilatana. ⁸Tu ugota ma tu galena itete emoemotiyai apo i meiha to tuhagaya i wileta kadidili a lata naka pitenana. ⁹Ega yaka geka hougana Yaubada mitehi a tano uyahina to wobagibagi. A tanona naka taumi lawa po gasi taumi Yaubada a numa.

Yaubada a numa

¹⁰Yaubada i lunugotootogogeu yaka i winaganiu po ipa tau tu wiwogatala a numa binei. Uyahinei ogola a houna imahiyei ma tu bagibagi gehouhi ogolahi uyahih he launuma, ma ipa hina galena itete mehi po hina wogo imahi. ¹¹Ata ogola kadikadidilina e memae tauna Yesu Keliso uyahinei ega emoemotana po ogola tapuna ta witowoli. ¹²Ma ipa ogolana u tepana ita modale ta hounihi. Lawa gehouhi hai modale dewadewahi he nenehimai mei yabalawa po kasikasi po wakoya po. Ma gehouhi hai modale tapitapiyahi mei keipoki po gologolowa po mulumulu po. ¹³Yaka luhetala iyetana uyahina ata Guyau emosi po emosi ata bagibagi apo ina galehi ma ina ludadanahi hi kadidili bo hi tapiya. ¹⁴Apo iyawoi ogolana u tepana hina lunuma imahi yaka maiha hina waya. ¹⁵Ma tauhi tu lunuma apapoehi apo hai numa ina liyababahi, lawa yawa apo ina wiluyagohanihi ma hai gapola apegia gehouna ina memae.

¹⁶ Ipa ona hanapugena memi tauta Yaubada a numa gegena, ma Yaubada Alugona i luinita. ¹⁷ Apo iyawoi Yaubada a numana hina iapapoeya yaka gasi Yaubada apo ina wiapapoenihi, matababana numa waiwoiyawana tauhi tu wiapapoenina. A numana naka tauta tu witumagana.

¹⁸ Ega tam iyai una koyakoyamena mem po una pa, ‘Tau tu hanahanapu babana hipuli geka hanapuna a hanapugeya’. Ma a dumalu ipa hanapu naka ona wihinigigiyea ma hanapu dumana Yaubada uyahinei ona waya, hawena apo hina iapapoenihi. ¹⁹ Matababana hanapu hipuligei i winonola luwaga Yaubada u matana. Ma Yaubada a Buka i bahebaheya i pa, ‘Yaubada tu hanahanapu i walohi po hi hilage tauhi hai waloge’i.

²⁰ Ma gasi i bahena meya i pa, ‘Guyau tu hanahanapu i hanapugena dumahi naka he inugonugotuhu powa’. ²¹ Uyahinei ega ona bahabaha gegae omi tapalolo tanitaniwagahi ubeiyai babana Keliso ginouli atapuhi amaka i welemi: ²² tau po Apolo po Pita i itowoliyai ipa to hagumi. Naka pitenana gasi hipuli atapuna i welemi. Ma gasi yautumi po omi hilage ma gasi ginouli atapuhi houga geka po houga he nenei ubeihi i welemi. ²³ Ma taumi Keliso galinei ma Kelisona Yaubada galinei.

Keliso a tu wituwetuwega

4 ¹Taumi o gagal'iyai galen'iyai iyowaka? Tausai Keliso a tu bagibagi Yaubada a tuwega gowagowadana geka hougana to ipaliweleneyea. ²I bagibagina uyahina i linaniyai ipa to bagibagi imahi. ³U bagibagi geka binei apo ona libahibahiu bo lawa gehouhi hina libahibahiu naka ega ginouli baneina babana ega ata laibahibahi meu. ⁴Tau u nugotuhu a pa, ata wobagibagi imahi po ega ata nugohelele, tamogi ega ata hanapugena imahiyeya i dewadewa bo i apapoe Yaubada tauna i hanapugeya po apo ina houna ikahakahaya. ⁵Uyahinei geka hougana ega iyai gehouna a lawa uyahihia ina inimayoyogana. Tamogi Guyau a nei binei ona iontonana, babana a houga nei uyahina apo ina houna ikahakahata. A wikaha hi dumalu babana ata nugotuhu apapoehi u nugonugota Yaubada apo ina houna geletehi, ma ata nugotuhu dewadewahi apo gasi ina houna geletehi po ubeita ina kawaidewadewa.

⁶ Walewalehiu, geka u winugonugotuhu a paliwelemi tau ma Apolo ani galena uyahiyai ona galeya po tahaya dewadewana ega ona nenehaleya po ega ona bahabaha gegae omi tanitaniwaga ubeihi uyahinei taniwaga gilugilumana apegia ona tulagoni. ⁷Awai binei o nuggogegae omi lawa uyahihia po o pa, ‘To dewadewa lagonimi’. Ega naka pite. Dewadewa atapuna uyahimi e memae naka Yaubada uyahinei o tutuhagahi, yaka ega ona bahabaha gegae.

⁸ Amaka o galena tuhaga, bo? Amaka o wiwasawasa, bo? Amaka o witaniwaga ma tauyai yohola, bo? Hilaki ota wiwasawasa po taumi ma tauyai tata tanitaniwaga gogona. ⁹Tamogi, u winugonugotuhu galenana

naka Yaubada i dewiyai po tauyai tu wituwetuwega geka hougana galen'iyai mei gamogamo hi panipaniyai po he lauguyoguyogeiyai Yaubada a tu winoyanoya po lawa u matahi ipa hina lihilageniyai.

¹⁰ Yaka galen'iyai mei badebade Keliso binei, ma taumi galenami mei tu hanahananpu Keliso binei, babana tauyai to tapiya ma taumi o kadidili po he iyateyatem i tauyai ega hita iyateyateiyai. ¹¹ Lolowa i nei po amalai to lauomhilage ma to lauuyopopo haleyana, ma ega i kaleko dewadewahi, ma ega i numa ma to ineneyabayababa nae, ma lawa he ilawiyai.

¹² Tauyai nimaiyei to wobagibagi ma iyawoi he kawakawaiapapoeniayi lunugodewadewagei hai baha to imihehi ma he ihiniyuwaiyai ma to yamtaibagibagi. ¹³ Apo gasi hina lumataniyai ma anai nugodewidewiyai to itulatulanehi. Geka hougana tauyai mei nusanuda po lawa he ihinigigiyeiyai.

¹⁴ Bah geka a gilugilumiyahi ega ipa a paliwhinhinimayami, tamogi mei natunatuwe dumami po a palihahibami. ¹⁵ Omi tanitaniwaga Keliso binei hi maga duma, ma tunawa hotau amami babana tuwega dewadewana uyahinei a weluwinimi po o nei Yesu Keliso uyahina. ¹⁶ Uyahinei natunatuwe, a laupaliyemi ipa ona witutupoganeu. ¹⁷ Yaka natuwe Timoti a himihimiliyahi uyahimi po u dewa Keliso binei apo ina paliwelemei mei tu witumagana dobu atapuhi uyahih i iatatiyehi yaka ega nugomi ina guluguluwi. Timoti a luhogaleya ma a witumaganeya babana Guyau a bagibagi uyahina i wileta kadidili duma po ge ka hougana e nenehi uyahimi.

¹⁸ Ma uyahimiyei lawa gehouhi hai nugotuhu ipa apegta tau a nehi po binei ma hi bahahaha gegae. ¹⁹ Tamogi Guyau apo u gaogao ina weleu yaka a bulili mahi uyahimi po tauhi tu nugogegae a ludadanii, ega ipa hai wibaabani uyahinei ma hai bagibagi a galehi he ipoya bo ega. ²⁰ Matababana Yaubada a taniwaga ega wibaabani hota tamogi a maninigei ta wobagibagi. ²¹ Yaka omi winugonugotuhu iyowai? Anai taniwaga kadidili a nehi bo anai luhogalau po anai nugodewadewau a nehi, taumi ona taniwaga.

Mi Kolinito hai welupowa

5 ¹ Omi apapoe a nonoli naka lawa gehouna uyahimiyei amana agona mitehi hi powaya. Powa naka apapoe banei dumana. Tauhi tu meuputa ega naka pite hita dewadewa. ² Yaka ega ona nugonugogegae tamogi omi dewa apapoena binei ona nugodubugena memi ma lawana apapoe tu dewana omi bolu uyahinei ona houna hopuneya po tauna mei tu meuputa.

³ Geka hougana tau a mebala daogemi tamogi u nugotuhu yawa uyahimi e memae po amaka mei taumi ma tau mitehi ta meme gogona. Yaka naka tu apapoena a taniwaga a bahebahena neiyahi. ⁴ A taniwaga

geka pitenana omboina ona dewaya ata Guyau Yesu gowanei po gasi u nugotuhu mitehi. Naka hougana Guyau Yesu a kadidiligei,⁵ tu apapoena on'ombeneneya Tomodulele uyahina ipa hinina ina wiapapoeya ma apo yohola ata Guyau a iyeta uyahina lawana alugona ina wiluyagohani.

⁶Ega ona nuponugogegae ma ipa ona nugotuhuya apo apapoe habuluna uyahimi ina memae yaka atapumina ina wiapapoenimi.⁷Yaka apapoe naka uyahimiyei ona wiyaga haleya ma taumi bolu woumi. Matababana Keliso a hilage uyahinei i liyeuyeumi. Ma Kelisona tauna mei ata Welulagona tolehana puhomana babana ubeita ma hi lihilageni.⁸Tauna uyahinei ata toleha ta dewadewaya ega ipa ata dewa gobugobunei po ata apapoe uyahinei tamogi ata dewa yeuyeuhi po dumadumaluhi uyahihiyei.

⁹Lolowa omi leta gehouna uyahina a paliwelemi ipa ega tu matamaga mitehi ona itulatulana.¹⁰Tamogi ega ata wilugagayomi po ipa tu matamaga po tu'mgaganu po tu danene po tu wipalilougo ona wihinigigiyei babana hipuli geka uyahina tauhi geka pite hi maga duma yaka ega emoemotana po ta nehalehi.¹¹Geka hougana u lugagayo uyahimi apo iyawoi tu nugobui ma hina matamatamaga bo hina yamgaganu bo hina ipalilougo bo hina ihapona bo hina umuma buuwa bo hina danedanene ega ona itulatulanehi bo mitehi on'omam.

¹²Omi lugagayo geka taumi tu nugobui bolumi. Tauhi tu meuputa ega ta lauhetalehi.¹³Babana Yaubada apo yohola ina taniwagehi. Ma taumi omi boluna u hinena apapoe tu dewana ona houna hopuneyea.

Luhetala binei

6 ¹Ginouli gehouna uyahimi e memae naka omi luhetala hougana uyahina taumi o nenaе tauhi ega tu witumagana tanitaniwagahi uyahihii, ma a dumalu ipa ona nenaе tauhi tu wiwoiyawa uyahihii.

²Ona nugotuhuya, tauta Yaubada a lawa apo tu mehipuli atapuhi ta luhetalehi. Yaka emoemotana po pilipili muhomuhohi luhetalahi ubeihi ona tanitaniwaga.³Ona nugotuhuya, apo yohola Yaubada a tu winoyanoya ta luhetalehi yaka geka hougana hoi hipuli bagibagi gehouhi emoemotata po ta taniwagehi.⁴Uyahinei pilipili ona ialonihi ega ona nenaе tanitaniwaga balubaluhi uyahihii ma ipa omi bolu uyahinei babada una witowolihi po hina laidumalumi.⁵Naka dewana ani wihinimaya. Apo iyai uyahimiyei ipa tulana mitehi hina luhetala, yaka a dumalu ipa bolu tu tapalolo uyahimiyei tu baha hanahanapu gehouna ona biheya po tauna luhetalana ina nonoli po ina taniwageya.⁶Ma ega ipa mei lolowa omi welupowana naka tauhi ega Keliso hita itumaganeya u matahi o lauhetala.

⁷Taumi tu nugobui o iluluhetala galenami ega ita haki. Ma inapa pilipili uyahimi ina gelegeleta yaka tu wikoyakoyamana binei on'omtaibagibagi

ma ega ona lauhetaleya. ⁸ Ma ega ipa mei geka hougana, taumi tu nugobui walewalehimi o koyamehi po iapapoenihi.

⁹ Inapa omi dewa naka pitenana yaka apega Yaubada anani taniwaga uyahina ona lui. Ega ona koyakoyamena memi, tu apapoe atapuhi Yaubada i guduhi, tauhi tu matamaga po, tu wipalilougo po, tu enogwau po, tu dewaa papoe wiwine po ololoto yawa he enenogena mehi, ¹⁰ po gasi tu danene po, tu'mgaganu po, tu umabuuwa po, tu wihapona po, tu wikoyakoyama po. Tauhi apega hina lui Yaubada anani taniwaga uyahina. ¹¹ Lolowa gehoumi dewa geka pite o mimiyehi ma geka hougana Yaubada amaka i ogami po i liyeuyeumi. Babana ata Guyau Yesu Keliso gowanei po Alugo Woiyawa a kadidiligei i houna idumalumi.

Matamaga binei

¹² Lawa gehouhi hi ibaabani hi pa, ‘Ginouli magomagouhi emoemotata po ta dewahi’. Baha dumana ginouli atapuhi emoemotau po a dewahi ma tamogi ginouli gehouhi ega hita haguwe, matababana hai kadidiligei apo hina paniu. ¹³ Aniani ona nugotuhuya, naka koibata binei ma gasi koibatana aniani binei, tamogi aniani po koibata Yaubada apo ina liyababahi. Ma hinita mahina Guyau binei ma ega matamaga binei, yaka naka hinita atapuna Guyau ina tanitaniwageya. ¹⁴ Ma houga u matata Yaubada a kadidiligei apo hilage uyahinei ina witowolo meta, naka pitenana ata Guyau hilagei i witowolo meya. ¹⁵ Hinita mei Keliso hinina gutana gehouna. Ma iyowai po apo Keliso hinina gutana gehouna anai matamagomagougeya? Ega ita haki. ¹⁶ Apo lawa gehouna tu matamaga mitehi hin'enogwau yaka naka mitehi amaka hi wihiniemosi po mei Yaubada a Buka i bahebaheya i pa, ‘Hai luwaga hi iemota po amaka mei hinihi emosi’. ¹⁷ Inapa ata Guyau mitehi ta wiemota yaka apo gasi alugota emosi.

¹⁸ Uyahinei matamaga ona lowo haleya. Matamaga ega mei dewa apapoehi gehouhi babana matamaga hinita e iapapoeya. ¹⁹ Yaka ona hanapugeya hinita naka Alugo Woiyawa anani mae, ma Alugo Woiyawa Yaubada uyahinei i nei po u hineta e memae. Yaka tauta ega galitiyei, ma Yaubada galinei. ²⁰ Tauna amaka i wimiheta yaka ta wiyyateyateya hinita uyahihiei.

Tawine binei

7 ¹ Tawine nugotuhuna binei u leta uyahina o lubayadeu yaka tau a palipaliwelemi. Inapa ololoto ega hina tawitawine yaka naka i dewadewa. ² Ega emoemotana po atapumi geka pite ona memae. Ma inapa matamaga a ludadana hina gelegeleta uyahimi, yaka a dumalu ipa ona tawine po yamoha yamoha agona. ³ Ololotomi agagomi hai nugotuhu ona wotagohi mei gasi wiwinemi agagomi hai nugotuhu ona wotagohi.

⁴Wawine tawitawinena ega tunawana hinina ina tanitaniwageya ma agona ina taniwageya, mei gasi oloto ega tunawana hinina ina tanitaniwageya ma agona ina taniwageya. ⁵Ma agagomi ega ona eneno liya halehi. Inapa omi winugonugotuhu emosi yaka iyeta wabiha hota ona hudiyyena memi ipa Yaubada uyahina ona lupali apoma ona eno gogona meme, ma ega ona memeliya duma meka po apo luhogala gowagowada uyahimi hina geleta po Tomodulele a ludadanagei ina lipeunimi.

⁶Apo nugonugomi ona tawine yaka naka i dewadewa ma apeg a taniwagemi po ipa bolumi ona tawine. ⁷Tau ega ata tawine, yaka hilake gehoumi mei tau. Tamogi Yaubada ata ani'mbenena i weleta po gehoumi o tawitawine ma gehouyai eega.

⁸Yaka taumi hewahewali po guguhini po hiwahiwape geka omi ututu a lawilawi. Inapa ega ona tawitawine yaka naka i haki apo ona memae mei tau a memae pite. ⁹Ma inapa luhogala gowagowada ina ibagibagimi yaka ona tawine po ega luhogala gowagowada ina iapapoenimi.

¹⁰Ma tutu tawine Guyau a lugagayo a baheya uyahimi ega ona ihulu.

¹¹Tam wawine awai agom u haleya, naka tahaya luwaga he memae, tunawam una memae ma ega una tawitawine meme, ma a dumalu ipa una gunawilena mem agom uyahina. Ma ololoto agagomi ega ona hahalehi.

¹²Geka gasi nugotuhu gehouna tau uyahiergei (ma ega Guyau a lugagayogeji). Inapa tam oloto awai agom Yaubada ega ita itumaganeya ma a luhogala ipa mitehi ona memae ega una hahaleya. ¹³Gasi tam wawine awai agom oloton Yaubada ega ita itumaganeya, ma a luhogala ipa mitehi ona memae ega una hahaleya. ¹⁴Apo oloto ega ita itumagana ma tam agona wawinem om witumagana binei Yaubada i wiwoiyawemi mei gasi wawine ega ita itumagana ma tam agona olotom om witumagana binei Yaubada i wiwoiyawemi naka binei natunatumi hi wiwoiyawa Yaubada u matana.

¹⁵Apo tam iyai agom Yaubada ega ina itumaganeya ma a luhogala ipa ina halem, yaka una nugohaleya po ina nae ma ega una nugonugoneya. Matababana Yaubada a luhogala ipa ta menugotau ma ega nugonugona ipa tana iwogawogalahi. ¹⁶Taumi ololotomi bo wiwinemi agagomi apo iyowai ma ona winugobuinihi po hina witumagana, iyai'galehi, ega tata hanapugehi.

Ata memae Yaubada e tanitaniwageya

¹⁷Geka u lugagayo tu nugobui tupo atapumi uyahimi. Emosi po emosi ata luyagohana Yaubada i gutaya uyahita po naka mamaehi ta mimiyeji.

¹⁸Tam iyai lawa Yudeyagei po lolowa hinim hi hapi, tauta mi Yudeya ata wekiwekilalagei, ma u mulina Yesu Keliso u itumaganeya ega una

nugonugowitai mi Yudeya ata wekiwekilala binei. Ma inapa gasi ega wekiwekilala uyahim yaka ega hina hapihapim.¹⁹ Babana omhapi naka ega ginouli baneina. Ma Yaubada a taniwaga wiponawogona naka ginouli baneina.²⁰ Meka hotanana u memae ma Yaubada i otugem po u witumaganeya naka hotanana una memae.²¹ Tam iyai bada gehouna a tu bagibagi po hougana u nugonugobui ega una genogeno duma u wobagibagi yababa binei, ma inapa om gaogao ina lugeleteya yaka apo una nae om meyagai uyahina.²² Tu witubagibagi hoi hipuli inapa Keliso hina witumaganeya yaka Yaubada apo hai apapoe ina hoe halehi. Ma babada Keliso hina witumaganeya yaka tauhi hina witubagibagi Kelisona binei.²³ Matababana Kelisona i gimaleta po tauta a bolu. Yaka ega ona palipalihalena memi bada tapuna uyahina.²⁴ Walewalehiu, omi ani mae awai uyahina ma Yaubada i otugemi po o itumaganeya, naka hotanana ona memae Yaubada mitehi.

Guguhini ma hiwahiwape

²⁵ Taumi ega tawitawinem i omi ututu a lawilawi. Ega lugagayo gehouna Guyau ita weleta ma i lunugotootogoge po ani towolo dumadumaluna i weleu yaka u nugotuhu a palipaliwelemi.²⁶ Geka hougahi houga waipilipilihi ta ialonihi yaka u nugotuhu ipa ega ona tawitawine.²⁷ Ma tam iyai amaka u tawitawine agom mitehi ona memae. Ma tam iyai ega uta tawitawine ega wawine una bibiheya.²⁸ Inapa tam hewali awai una tawine naka ega apapoena, ma gasi inapa tam guguhini awai una tawine naka ega apapoena, tamogi tutu tawine hipuli pilipilina he ialoni yaka nugonugou ipa a liteyateyami.

²⁹ Walewalehiu, u wibaabani anona gegeka: houga u matata i kuku yaka taumi amaka o tawitawine ona dewa memi po ega mei tutu tawine.³⁰ Ma taumi o tutou ona dewa memi po ega mei tauhi hita tutou, ma taumi tu kaoha ona dewa memi po mei tu nugodubu, ma taumi tu waigapola ona dewa memi po mei tu dayadayabu.³¹ Ega gasi ona inugonugotuhu duma hipuli gapolahi uyahih, matababana houga kuku hotana apo hina kokoe po hipuli geka ina yababa.

³² U luhogala ipa ega hipuli gapolahi uyahih ona genogeno duma. Tauhi ega hita tawitawine Guyau a bagibagi binei he inugonugotuhu duma ipa iyowai ma Guyau hina likaohaya.³³ Ma tauhi tutu tawine hipuli genohi he genogenogehi ipa uyahihiei agagohi hina laikaohahi.³⁴ Uyahinei ega emoemotahi po tahaya luwaga uyahih hina nena. Naka pitena tauhi wiwine ega tawitawinehi emoemotahi po Guyau binei hina inugonugotuhu labatana ipa hinihi ma alugohi hina wele mehi Guyau uyahina. Ma tawitawinehi he inugonugotuhu duma hipuli genohi ubeihi po ipa uyahihiei agagohi hina laikaohahi.³⁵ U wipaliwelena geka ega tawine ata talagagali, ma ipa a hagumi po Yaubada a bagibagi uyahina

ona bagibagi imahi po ega ginouli tapuhi uyahihi ona inugonugotuhu duma.

³⁶Inapa tam hewali awai apo guguhini gehouna mitehi amaka o wiheliyam ma tamogi Keliso binei o meliya po o memae. Ma om guguhinina amaka i wiwawine labatana po binei e genogeno, naka om nugodagiha una dewaya po luhogalam ipa una lawagi yaka naka ega apapoena. ³⁷Ma inapa tam iyai nugenugom ina kandidili po ega una tawitawine naka nugenugom dagiha ega ita tanitaniwageya ipa om guguhinina una lawagi, yaka naka i haki po om guguhinina ega uta lawagi. ³⁸Inapa una tawine yaka naka i haki, ma inapa ega una tawitawine yaka naka i haki lagona.

³⁹Apo wawine awai ina tawine po agona mitehi hina wiemota ega emoemotana po ina haleya. Ma olotona ina hilage, emoemotana po wawinenet ina tawine meme. Ma a dumalu ipa Yaubada tu witumaganena olotona gehouna ina lawagi. ⁴⁰Tamogi a nugenugotuhuya inapa wawinenet tunawana ina memae ma ega ina tawitawine meme naka apo ina kaoha duma. Nugote Yaubada Alugona a nugenugotuhuya inapa.

Ani witumagana koyakoyama

8 ¹Ginouli gehouna naka aniani lawa he welewelehi hai talaoloto uyahihi apo tan'anani, bo eega? Lawa hai wikoyakoyama amaka o hanapugehi, tamogi ega ona nugenugogegae omi hanapu binei, ma omi luhogalagei ata lawa ipa ona wikadidilihi. ²Apo lawa awai ina nugenugotuhuya inapa meya po ina pa, ‘Tau tu hanahanapu’, naka tauna yohola duma. ³Ma hanapu dumana naka apo lawana Yaubada ina luhogaleya yaka Yaubada lawana ina hanapugeya.

⁴Iyowai, aniani lawa he welewelehi talaoloto uyahihi apo tan'anani, bo eega? Ta hanapugeya naka ani polou koyakoyama ega ani witumagana dumahi, babana Yaubada tunawa hotana e memae ma ani witumagana gehouhi ginouli yababayaba. ⁵Lawa boluhi hai nugenugotuhuya inapa ani witumagana hi maga duma po hi pa, ‘Yaubada gehouhi po guyau gehouhi yada po hoi hipuli he mamae’. ⁶Ma tauta uyahita naka Yaubada emosi hota tauna Amata yaka ginouli atapuhi i wiwawalihi po tauna binei ta memae. Ma tauta uyahita naka Guyau emosi hota tauna Yesu Keliso ma Kelisona uyahinei Yaubada ginouli magomagouhi i wiwawalihi po tauna uyahinei ta memae.

⁷Tauta ata witumagana he ikadidili ma tu witumagana gehouhi hai witumagana he tapitapiya. Tauhi nugenugohi he lauluwaluwagehi po he pa, ‘Talaoloto gehouhi hi kandidili po aniani hi italaguyabehi uyahihiyei to'mam’. Yaka tauhi hai dewa i wigouhi po hi nugohelele. ⁸Ma tamogi aniani binei Yaubada apegia ina wigouta babana ega aniani gehouna alugota ita idewadewaya bo ita iapapoeya.

⁹Uyahinei aniani boluna emoemotana tan'anani ma tamogi ona galena itete memi po ega omi amgei tu witumagana tapitapiyahi ona laipeunihi. ¹⁰Apo tam iyai om winugonugotuhugei u hanapugeya po u pa, 'Talaoloto naka ginouli yababayaba po ega hai kadidili awai', ma hai am wailugagayona un'anani ma tulam a witumagana tapitapiyana ma ina galem apo tauna gasi in'ani ma tamogi anai nugohelena.

¹¹Yaka tam om nugohanahanapugei walehimna tapitapiyana apo una wiapapoeya. Ma walehimna binei Keliso i hilage. ¹²Ma inapa walehimna una lipeuya po ina nugohelene yaka naka om apapoe Keliso uyahina.

¹³Tau ega nugonugou ipa walehiu gehouna a lipeuya uyahinei ananihi a whinigigiyena dumahi po apeg a hanadadanihi babana walehiu apo a lipeuya.

Tu wituwetuwega hai dewa

9 ¹Ega ipa lawa hina tanitaniwageu babana tau Guyau Yesu a tu wituwetuwega gehouna. Guyouna Yesu amaka a galeya po noyana uyahimi a wibaabaniyeya po Guyouna o witumaganey. ²Tamogi lawa he idibogiu he pa, 'Paulo tauna ega tu wituwetuwega dumana'. Ma taumi ega ota inugonugotuhu naka pite babana u guguya o noonoli po ata Guyau uyahina o witumagana, yaka u wituwetuwega o limoineya.

³Geka pite apo a baha mahi tu widibodiboga uyahiji. ⁴Tau tunawau ipa ega am po uma ona weleu, bo? ⁵Tauhi tu wituwetuwega po ata Guyau Yesu walewalehina po gasi Pita hai kadau uyahiji anai agagohi hi nehi po o gagalena itetehi, ma tau gasi itapa ata tawine apo agou mitehi tota nehi po ota galena itetiyai, bo eega? ⁶Tau ma Banabasi ega uyahiyai ge ka pite ota dewaya, ma tauyai to galena itete meiyai i bagibagi miyahai uyahihiyei.

⁷Lubayada gehouna a lubayademi, tu wigawiya a hagu meka pihena e nenei, tu galena itete uyahinei bo tauna nugonei? U lubayada gehouna gasi, apo lawa a tano ina wagoya ma houga luano uyahina apo lawana yaniyanina in'ani, bo eega? U lubayada gehouna gasi, lawa gehouhi gamogamo he gagalena itete ma gugu he buyohi po he umuma, bo eega?

⁸Ani galena ge ka ata dewagei, ma Mose a lugagayo mitehi emoemotahi

⁹i bahebaheya i pa, apo bulumakau pegapega u hinena ina wobagibagi yaka ega gamona ona lautomgeya ma pegapegah i ananihi. Yaubada ega ita inugonugotuhu bulumakau tunawana binei. ¹⁰Tamogi i ibaabani naka tauta lawa tu bagibagi ubeita. Uyahinei taniwaga ge ka i huhouni ipa ta witumagana po ata bagibagihi uyahihiyei ata am ta tuhagahi, mei tauhi tu wao po tu gigila hai witumagana hi houni ipa apo hai tanoge i am hina tutuhagaya. ¹¹Tauyai naka pitenana alugo hai am amaka to ugoohihi uyahimi ma a dumalu ipa hiniyai hai am ona weleweleiyai. ¹²Tu wituwetuwega gehouhi o ianihi yaka ipa tauyai gasi ona wianiyai?

Ma hougana mitemi ta memae ega omi hagu tota wiwaya ma tamogi to'mtaibagibagi meka po apo Keliso tuwegana to lugudugudu. ¹³ Ma numa dalabu baneina tu bagibagiyena ona nugotuhuhi. Tauhi lawa hai ani'mbenena uyahinei hai am hi tutuhagahi, ma gasi tu witalaguyaba hai am gamogamo hi ununihi talaguyaba binei hi tamitamihi. ¹⁴ Guyau a taniwaga geka pitena po ipa Yesu Keliso noyana tu wituwetuwegenai hai am hina tutuhagaya hai bagibagi uyahihiei.

¹⁵ A paliwelemi tau ega ipa ona wianiu gasi omi leta geka a gilugilumi ega ipa ona wimiheu, geka u ani kaoha. Apo am a hilage naka i haki wahaga babana ega ata luhogaleya ipa lawa hai amgei a wobagibagi.

¹⁶ U bagibagi geka Yaubada i weleweleu ipa tuwega dewadewana a lauguguyeya ma ega ipa geka bagibagina binei ma hina huneu, babana geka bagibagina i linanau po a dewaya ma inapa a luhinigigai apo witai baneina uyahiu ina geleta. ¹⁷ Yaubada a nugotuhugei u bagibagi geka i weleu ma ega tau u nugotuhugei, yaka apegaa maiha a wiwaya bagibagi geka binei. ¹⁸ Tamogi u ani kaoha babana tuwega dewadewana a yambeneneyaa uyahimi ma ega ata inugonugotuhu omi wihaguhagu binei, uyahinei hagu awai i linanau ega ata wiwaya.

¹⁹ Ma lawa ega hina tanitaniwageu tamogi lawa boluhi ubehi a wobagibagi po ipa a wiluyagohanihi. ²⁰ Yaka a dewa meu po mi Yudeya hai memae a dewaya po ipa mi Yudeya a haguhi ma tauhi Mose a lugagayo he wotagoya, po apo mitehi to memae naka a dewa meu po ipa hai dewagei a memae po a haguhi, tamogi u nuponugou apegaa hai lugagayona uyahina a palihalena meu.

²¹ Ma tauhi Mose a lugagayo ega hita hanahanapugeya apo mitehi to memae yaka a mae po mei tauhi hai dewa po a haguhi. Tamogi u lugagayo Yesu Keliso uyahinei apegaa a wihinigigiyeyaa babana Yaubada a nugotuhu. ²² Tauhi tu witumagana tapitapiyahi mitehi to memae yaka apo a dewa meu po mei tauhi ma a haguhi. Uyahinei lawa boluhi tauhi mitehi ma a ileta kandidili ipa a malagamehi po gehouhi luyagohana hina tuhagaya Keliso uyahinei. ²³ Tuwega dewadewana bagibagina binei ipa tau gasi ani kaoha a tuhagaya.

²⁴ Ma ta hanapugeya bulili uyahina bolu he bulibulili, tamogi emosi hota apo ina tahaya, uyahinei ta wileta kandidili po ta tahaya. ²⁵ Ma tauhi tu wibulibulili hoi hipuli he ileta kandidili po gasi he yamtaibagibagi ipa uyahinei apo unuhau kokoenaa hina tuhagaya, tamogi tauta ta wileta kandidili po unuhau memewahagana hoi yada ta tuhagaya. ²⁶ Geka binei ma a bulibulili kandidili po gasi a ileta kandidili, ma ega ipa ana ileta yababayababa. ²⁷ Uyahinei hiniu a wilugagayogeya po ega a dewadewa yababayababaya, meka po apo u wiatatiyana lawa gehouhi uyahihii ma u mulina tau a peu.

Ani witumagana powa

10 ¹ Walewalehiu, ona nugotuhuya odubona googata hoi balabala yababayababa hi nenaee ma yaloii uyahinei Yaubada i tahatahaehi

ma gasi boga hinenagei hai tahaya i dewaya po hi damana u tuponei.
²Yaloi hi wootagoya ma boga hayanei hi damadamana po naka binei ma
hai bapatiso hi tuhagahi. ³Ma hai am po hai goila yadei hi tutuhagaya,
⁴ma hai goila ani tamana gaima gehouna uyahinei ma gaimana yadei
mitehi hi nenegogona gowana Keliso. ⁵Tamogi Yaubada ega ita kaoha
googatahi hai dewa binei, yaka atapuhi hi hilage pahihi hoi balabala po
kokowagahi hi nenehalehi balabalana atapuna u hinena.

⁶Tauhi ata ani winugonugotuhu tauta uyahita po ipa ega apapoe
binei tana inugonugotuhu duma, ⁷ma gasi ega tana itumagana nae ani
witumagana tapuhi uyahihi po mei tauhi hoi balabala hi dewadewa
pite. Yaubada a Buka uyahina tauhi ubeihi i ibaabani i pa, ‘Lawa hi
tugula po hi am ma hi uma ma hai wotowolo u mulina hi dewadewa
yabayababa’. ⁸Ma hi matamatamaga po hai matamaga binei iyeta emosi
uyahina magouna tausana 23 hi hilage. Ani galena geka uyahita po
ega ta matamatamaga. ⁹Ma Yaubada uyahina hi lauhinigaligali yaka
mota hi'mpahihi. Ani galena geka uyahita po ipa tauta ega naka pitena
ta dewadewaya. ¹⁰Ma gasi Yaubada uyahina hi wobahabaha yaka tu
winoyanoya gehouna i himili po i wiapapoenihi hai wobahabaha binei.
Ani galena geka uyahita po ega ta woobahabaha.

¹¹Ani galena atapuhi geka Buka u hinena hi gilumihi po ipa geka
hougana tauta hapa waimulita wimeihā witewiteihi ta nugonugotuhuhi
po ega pilipili ta dewadewahi. ¹²Apo tam iyai una nugotuhu mem po
ipa anai kadidilim una towotowolo yaka una galena itete mem po ipa
ega una pipeu. ¹³Ani ludadana uyahinei Tomodulele e laudadanimi naka
lawa boluta e laudadanita tamogi Yaubada a lugagayo i huhouni ipa
Tomodulele ega ina laudadana dumata ma inapa tan'omtaibagibagi yaka
apo tahaya dewadewana ina wiatatiyeta po ani ludadanahi ta kadidila
lagonihi.

¹⁴Uyahinei u lawa, omi ani witumagana tapuhi ona lowo halehi.
¹⁵Taumi tu hanahanapu yaka geka u bahana binei ona winugonugotuhu
labatana. ¹⁶Uma waiwoiyawana ta wiwaya yaka ta wimamala Yaubada
uyahina apoma tan'umuma naka Keliso talanei i widewadewata po
Kelisona mitehi ta wiemota. Naka pite gasi palawa ta tomutomuya po
ta'nani yaka palawana uyahinei Keliso mitehi ta iemota babana tauna
hinina ta'nani. ¹⁷Palawana emosina uyahinei boluta ta'mam yaka Keliso
hinina uyahina ta ibolu emota.

¹⁸Naka pitenana mi Isalaela boluhi hai ani witalaguyaba hi ununihi
Yaubada binei ma hi ananihi (yaka Yaubada mitehi hi bolu emota).
¹⁹Ma tauhi ega mi Yudeya aniani hi talaguyabehi hai ani witumagana
tapuhi uyahihi. Hai ani witumaganahi naka, ginouli yabayababa po
ega hai kadidili. ²⁰Ma hai ani talaguyabahi ega Yaubada binei tamogi
Tomodulele a lawa mitehi ubeihi. Uyahinei ega nugonugou ipa ani

witumagana tapuhi ubeihi ona wobagibagi, meka po apo Tomodulele a lawa mitehi ona wibolu emota.²¹ Ega ita haki ipa Guyau a keyakagei on'umuma ma gasi a gaebagei on'omam ma Tomodulele witumaganana ona dewadewaya,²² matababana Guyau o inugotutouya. Guyau tauna tu kadicili dumana yaka ega ta laiuyogigeiya meka po apo ina liyababata.

Ani witumagana tapuhi anianihi

²³ Ega ipa lawa hina guduguduta babana ginouli atapuhi emoemotata tamogi ginouli gehouhi apega hina haguta. ²⁴ Ega ipa tunawata ta nugenugotuhu meta ma ipa ata lawa gehouhi ta haguahuhi.

²⁵ Apo gamogamo uyogona lawa gehouhi uyahihi ona gimagineleya yaka ega ona laubayada ma on'ani po ega ona inugonugotuhugeya Tomodulele uyahina muhalana hi witalaguyabeya, bo eega.

²⁶ Matababana ginouli atapuhi hoi hipuli Yaubada e tanitaniwagehi.

²⁷ Ma inapa tu meuputa gehouna ina otugem po una nena anu numa po aniani bimgei ina houni yaka un'ani ma ega una laubayada lolowa awai uyahinei hi dewaya po anianina i geleta. ²⁸ Ma inapa iyai ina paligeleteya anianina binei po ina pa, ‘Tauhi Tomodulele uyahina aniani he italaguyabeya’. Anianina ega on'anani, meka po tu wibenabenama apo ina nugohelele. ²⁹ Tam ega uta nugohelele tamogi tu wibenabenama i nugohelele. Ma nugote lawa gehouna e laubayadeu e pa, ‘Paulo, awai binei ma apo tu tapitapiya ubeihi lugagayo a wialoni?’ ³⁰ Awai binei ma tu tapitapiya hina iyalutugeu? Amaka u am binei a imaamala Yaubada uyahina po ega apapoe gehouna uyahiu ita memae.’

³¹ Tinani baneina, tulau, a palipaliwelem, matababana ata bagibagi atapuna po ata am po ata uma, po gasi awai gehouhi uyahihiyei Yaubada gowana ta ilataya. ³² Uyahinei ega lawa gehouna ona lainugowiteiya mi Yudeya bo ega mi Yudeya bo tauhi Yaubada a bolu. ³³ Tau gasi a ileta ipa ega u nugotuhugei a wobagibagi ma ipa lawa hai nugotuhugei a wobagibagi po hina kaoha ma hai luyagohana hina tuhagaya Yaubada uyahina.

11 ¹ Uyahinei u dewa ona witutupoganeya po mei tau Keliso a dewa a itutupoganeya.

Wiwine hai otena tapalolo uyahina

² A hunena dumami babana houga magomagouna o nugonugotuhuwe ma u wiatatiyana a weleweleemi o womomohihi.

³ Ma a luhogaleya ipa ona hanapugenya dumaya tauta ololoto ata bida Keliso ma wiwine hai babada tauta ololoto, ma Keliso a bida Yaubada. ⁴ Apo oloto awai anai unuhaua ina laupali bo ina bahabaha piko naka a bida Keliso e itepahinihinimayani. ⁵ Apo wawine ega a ununu humahumana ma ina laupali bo ina bahabaha piko naka agona e

itepahinbihinimayani. Ani galenana i apapoe mei unununa kalekaleyana. ⁶Inapa wawine unununa ega ina lautataya, yaka apalana ina boli haleya ma ina wihinimaya kaleyana binei. Uyahinei ina lutata meya po hoi tapalolo galenana ina haki. ⁷Houga tapalolo uyahina ega emoemotana po oloto unununa ina lutataya, matababana oloto galenana Yaubada anani wiwasawasa, ma wawine oloto anani wiwasawasa. ⁸Matababana oloto tahatahayana ega wawine uyahinei ita liyawali, ma wawine oloto uyahinei i liyawali. ⁹Ma Yaubada oloto i laiwawali ega wawine binei, ma wawine oloto binei i liyawali. ¹⁰Uyahinei wiwine hai linana ipa ununuhi hina lautatahi tapalolo hougana uyahina po wiwinehi hai wiponawogo agagohi uyahih i tu winoyanoya hina galeya.

¹¹Ma inapa Guyau a tahaya ta wotagoya yaka ega emoemotana po wawine tunawana ina tanitaniwaga bo oloto tunawana ina tanitaniwaga. ¹²Matababana wawine oloto uyahinei i wawala ma oloto wawine i guni, po ataputana Yaubada uyahinei ta wawala mai.

¹³Uyahinei ona nugotuhuya, apo wawine ega a ununu humahumana ma ina laupali Yaubada uyahina iyowaka galenana i haki, bo? Nugote i apapoe. ¹⁴Ataputa hoi hipuli ta memae ma apo oloto apalana daodaona ta galeya naka ani wihinimaya. ¹⁵Ma apo wiwine apalahi daodaohi ta galehi naka hai ani'mhuna po gasi ununuhi lutatana. ¹⁶U lugagayo geka pite, ega meka dewa gehouna tauta Yaubada a bolu ataputa uyahita. Yaka ega iyai ina yampaliwilawila.

Guyau a am

¹⁷Omi tapalolo binei ega ata kaokaoha, babana dewana o dewedeweya apegia lawa ona haguhi. ¹⁸Ginouli tahatahayana naka lawa hi palipaliweleu hi pa omiomboina uyahih i kahakaha memi po yamoha yamoha a bolu, yaka naka nugote moinana. ¹⁹Ma omi wikakahakhana a dumalu ipa iyawoi tauhi Yaubada i laimoinahi ta hanapugehi. ²⁰Ma omi omboina uyahih Guyau a am winugohepana o anani naka galenana ega ita haki, ²¹matababana ega ota upuma gogoneya ma gehoumi omi amgei o'mam ma omi lawa gehouhi anai omhilagehi. Ma gehoumi o yamlabatana gasi gehoumi o umuma labatana yaka o wobadebade. ²²Yaka omi u numa on'omam po gasi on'umuma, ma ega ipa omi tapalolo ona iapapoeyaa po tu widayadayabu o laiwihinbihinimayah. Naka binei ega ata kaokaohemi.

²³Ata Guyau Yesu a am nugotuhuna amaka hi wiatatiyeu po tau a wiatatiyemi, naka uguwana Yudasa Yesu i nugohaleya apoma Yesu palawa i waya, ²⁴po i wimaamala Yaubada uyahina ma i tomuya ma i pa, 'Geka hiniu taumi bimiyei, yaka geka pitena ona dewadewaya ani nugotuhu momota biugei'. ²⁵Hi am po i kokoe ma Yesu keyaka i waya po i pa, 'Keyaka geka wogatalana tau talaugei

a lidumaluya. Omi houga uma iyetana apo ona nuponugohepau'.

²⁶Uyahinei palawa amna ma keyaka umana uyahihiyei Guyau a hilage binei ta palipaligeleteya houga magomagouna a sigana ina gunawilena meya.

²⁷Ma apo iyai anianina ina Yam yababayabeya bo Guyau a keyaka in'umuma yababayabeya yaka lawana tauna a gou, matababana ata Guyau hinina ma talana e dewadewa yababayabahi. ²⁸Ega yaka ata dewa ubeihi ta winugonugotuhu tahaya po ta lidumalu meta apoma muliyei anianina tan'ani ma keyakana uyahinei tan'uma. ²⁹Inapa iyai in'omam yababayaba bo in'umuma yababayaba ma ega Keliso hinina binei ina inugonugotuhu apo yohola libahibahi ina wialoni. ³⁰Naka binei ma omi witapitapiya po omi witoootogo hi maga ma he gelegeleta uyahimi, ma omi bolu gehouhi amaka hi hilage. ³¹Uyahinei i linanata po tauta ata dewa ta woimahi, meka po apo Yaubada ina libahibahita. ³²Ma inapa geka hougana Guyau ina laibahibahita yaka naka e laidumaluta po ipa houga u naota apegia tu mehipuli mitehi ina libahibahi emoteta.

³³Walewalehiu, hougana Guyau a am on'anani yaka omi lawa ona iotonanehi po on'am gogoneya. ³⁴Ma inapa iyai am ina hilage yaka a u numa in'om tahaya po ega ina yamlabatana tapalolo u hinena meka po apo Yaubada ina libahibahimi. Naka amaka ma tamogi omi lugagayo gehouhi he memae, ma apo a nehi uyahimi yaka apo a paliwelemi.

Yaubada a luguta uyahita

12 ¹Walewalehiu, nuponugou ipa Yaubada a luguta alugota ubeihi emosi po emosi uyahimi a liyayahi po ona hanapugeya. ²Taumi lolowa hoi uputa o memae ani witumagana tapuhi po tapuhi uyahidi o palipalihalena memi ma hi koyakoyamem. ³Ma u luhogala ipa ona hanapugeya iyai Alugo Woiyawa uyahina e memae yaka naka Yesu ega ita paliguyogougeya ma tamogi e kawakawaiguyougeya.

⁴Alugo Woiyawa emosi hota tamogi a luguta tapuhi po tapuhi. ⁵Guyau emosi hota ma ata hagu tapuhi po tapuhi lawa ta welewelehi. ⁶Bagibagi tapuhi po tapuhi ta dewadewahi ma babahi emosi hota naka Yaubada, tauna ginouli atapuhi i wogeletehi.

⁷Alugo Woiyawa a ombenena lawa emosi po emosi awai e weleweleta ipa uyahinei ata lawa ta haguhi. ⁸Alugo Woiyawa a ombenena galenahi tapuhi po tapuhi, lawa gehouhi tu'mpalihanahanapanu ma gehouhi tu'mpalihibahiba, ⁹ma lawa gehouhi hai witumagana i lata Alugo Woiyawa a hagu uyahinei po gehouhi tu luyawata ¹⁰ma gehouhi tu manini ma gehouhi tu bahapiko ma gehouhi alugo tapuhi po tapuhi tu hanapugehi, ma gehouhi pona geha tu bahehi ma gehouhi baha anona tu lugeletehi. ¹¹Geka gutahi naka Alugo Woiyawa tauna e woogeletehi a nugotuhugei emosi po emosi uyahita.

Hini emosi ma guta tapuna po tapuna

¹²Lawa hinina emosi hota ma gutana tapuna po tapuna. Ma gutaguta atapuhi he memae hini emosi uyahina. Naka pite Keliso. ¹³Tauta bolu emosi hota babana hini emosigei ataputa he ibapatisota; mi Yudeya po ega mi Yudeya, panipanihi po palipalihalenahi, ataputana Alugo Woiyawa e weluweluwinita.

¹⁴Ta hanapugeya hini emosi ma gutaguta tapuna po tapuna. ¹⁵Apo ae ina baha ina pa, ‘Tau ega hini a bolu uyahina ata memae matababana tau ega nima’, a bahana naka ega baha dumana. ¹⁶Apo gasi taniga ina baha ina pa, ‘Tau ega hini a bolu uyahina ata memae, matababana tau ega mata’, a bahana naka ega baha dumana. ¹⁷Itapa hini atapuna mata yawa ega emoemotana po baha gehouna ita nonoli. Apo gasi hini atapuna taniga yawa ega emoemotana po ginouli gehouna ita galeya. ¹⁸Ma Yaubada tauna a nugotuhugei hini gutagutahi hai bagibagi i welehi. ¹⁹Apo hini gutana emosi hota naka ega hini atapuna. ²⁰Uyahinei hini emosi hota i wiwawali ma tamogi gutagutana i maga duma.

²¹Uyahinei ega emoemotana po mata ina baha nae nima uyahina po ina pa, ‘Ega nuginugou tam’, ma ununu ina baha nae ae uyahina ina pa, ‘Ega nuginugou tam’. ²²Ma hinita gutagutahi gehouhi galenahi mei hina tapiya ma tamogi hai bagibagi naka hini haguna binei. ²³Gasi gutaguta gehouhi ega ipa ta hunehunehi po ubeihi tana ihinimaya, tamogi ta galena itetehi po ta gowadihi. ²⁴Ma gutata kadikadidilina ega tata galena itetehya. Matababana Yaubada hinita i wiwawali ipa gutata tapitapiyahi ta galena itete imahiyehi ²⁵po ega wikhakaha ina gelegeleta hini gutagutana uyahina. Yaka ataputa ta wiemota po ta haguhagu meta ita bagibagi uyahina. ²⁶Inapa hinita gutana gehouna ina wiyuwa apo hinita atapuna ina wiyuwa pahi. Mei gasi hinita gutana gehouna ina kaoha, apo hinita atapuna ina kaoha pahi.

²⁷Tauta boluta Keliso hinina ma emosi po emosi hinina gutagutana. ²⁸Tauta Yaubada a bolu yaka geka ginoulihi e weleweleta: tahatahayana tu wituwetuwega, wiluwagana tu bahapiko, witonugana tu wiatatiyana, apoma manini tu dewana, tu luyawata, tu wihaguhagu, tu weluweluwai, ma gehouhi pona geha tu bahehi. ²⁹Ataputana tu wituwetuwega, bo? Ataputana tu bahapiko, bo? Ataputana tu wiatatiyana, bo? Ataputana manini tu wogeletehi, bo? ³⁰Ataputana tu luyawata, bo? Ataputana pona wouhi tu bahehi, bo? Ataputana baha anohi tu lugeletehi, bo? Eega duma. ³¹Tamogi bagibagi atapuhi geka Yaubada e weleweleta. Yaka ona inugonugotuhu imahi bagibagi dewadewahi ubeihi, po gasi tahaya dewadewa dumana a iatatiyemi luhogala binei.

Luhogala mamaena

13 ¹Apo u wibaabani ina dewadewa duma po mei tu luguguya, po mei yada tu winoyanoyahi hai wibaabani, ma luhogala u

nugonugou ega ina memae, apo u luguguyahi hina wiginouli yababayababa po mei inaga hina ilawi ma himogo hina huwehuwena yababaya.² Ma apo tau Yaubada a tu bahapiko po ginouli gowagowadahi a hanapugehi po a hanapu duma po u witumaganagei a baha po oya hina nae uheiya, ma luhogala u nugonugou ega ina memae apo tau mei lawa yababayababa.³ Ma inapa u gapola atapuhi tu dayadayabu a welehi ma hiniu a palihaleya po hina apapuya hoi ani witalaguyaba, ma luhogala u nugonugou ega ina memae u bagibagi anona apega a tuhagaya.

⁴Luhogala dewa atapuhi i gelagonihi, luhogala i'mtaibagibagi po i lunugohegohegoya lawa uyahihi, ma ega ita yamgenagenalili, ma ega ita nugonugotuhu meya po ita nugonugogegae,⁵ ma ega ita tanitanigapota. Luhogala ega ita yamgaganu ma ega ita lauhinidoodola ma ega ita laubigo.⁶ Luhogala dewa apapoena binei ega ita kaokaoha ma dewa dumadumaluna binei e kaokaoha.⁷ Luhogala e haghahaga momohita. Luhogala e laimoineta. Luhogala e inugonugotuhu lagoneta. Luhogala e yamtaibagibagiyeta.

⁸Uyahinei luhogala apega ina kokoe ma tauhi Yaubada a tu bahapiko hai baha apo hina kokoe. Tauhi pona geha he ibaabaniyehi bahahi apo hina kokoe. Tauhi tu hanahanapu hai hanapu apo ina kokoe.⁹ Babana ita hanapu geka hougana tupo hotana ma gasi ata bahapiko tupo hotahi.¹⁰ Ma houga e nenei apo hanapu dumadumaluna ina geleta po hanapu odubona ta winugoguluwi.¹¹ Tau lolowa a itewela po u dewa mei tewela ma geke hougana a inugomagula po logaloga hai wibaabani po hai dewa po hai winugonugotuhu u nugonugou amaka hi kokoe.¹² Geka hougahi ata winugohiyahiyawa hi wigahugahu, ma yohola apo ta galena imahiyeya. Ma tau hanapu tupo hotana a hanapugeya, ma tamogi yohola apo atapuna a hanapugena imahiyeya, apo geke hougana Yaubada ina hanapugena dumau yaka.

¹³Ginouli tonuga memewahagahi: witumagana, nugotuhu lagona, luhogala. Tonugahi geka naka luhogala i lata duma.

Alugo Woiyawa a ombenena

14 ¹Uyahinei ona wileta kadidili po ona lauhogala ma gasi ona wileta po Yaubada Alugona a ombenena uyahita ona tuhagaya naka ani'mbenena dewadewana ipa Yaubada a baha tana ipikogeya.² Ma ani'mbenena gehouna lawa uyahita naka pona geha uyahiihiyei ta ibaabani. Bahahi anona naka Yaubada uyahina ta ibaabani ma ega lawa uyahiihi tata ibaabani. Uyahinei bahahi anohi lawa ega hita hanapugehi babana Alugo Woiyawa a kadidiligei ginouli laugowagowadahi ta ibaabaniyehi.³ Ma apo tu bahapiko Yaubada a baha ina ibaabaniyeha yaka lawa u nugonugohi ina lugadagadali po hai ani towolo kadidili ma hai hagu ma hai lunugotootogo hina tuhagaya.⁴ Inapa lawa gehouna

pona tapunei ina ibaabani naka tauna tunawana e haguhagu meya tamogi inapa tu bahapiko gehouna ina ibaabani naka tu witumagana boluhi e haguhaguhi. ⁵Tau u luhogala ipa atapumi pona tapuhiyei ona ibaabani, ma u luhogala baneina ipa ona bahabaha piko babana tu bahapiko hai bagibagi ginouli baneina. Ma pona tapuhiyei wibaabani naka ega ginouli baneina ma inapa lawa gehouna baha anohi ina laugeletehi naka ginouli dewadewana bolu hai hagu binei.

⁶Walewalehiu, apo a nehi uyahimi po pona tapunei ana ibaabani nugote apegia hagu ona tuhagaya. Ma apo a nehi uyahimi yaka Yaubada a hanapu gowagowadana a wogeleteya po awai a nugenugotuhuhi a paliwelemi, po gasi Yaubada a baha a bahabaha pikogeya, po a wiatatiyemi, uyahinei hagu apo ona tuhagaya. ⁷Ega a dumalu ipa mei dilehu ta huwehuwena yababayabaya ma lougo gadona ta lawilawi, naka apegia kikina lawa hina nonola tuhagaya. ⁸Ma apo himogo hina huwehuwena yababayabaya naka daguguna apegia ta nonola tuhagaya po tana pa noka gawiya binei. ⁹Tauta naka pitena inapa ega tana ibaabani dumalu ata baha lawa apegia hina nonola tuhagaya babana ata wibaabani mei gololo yababayababa. ¹⁰Hoi hipuli pona tapuhi po tapuhi he memae ma tupo emosi po emosi tauhi ponahi dumana hi hanapugeya. ¹¹Tupo gehouhi ponahi ega ata hanahanapugehi uyahihi tau mei hewahewa babana a winugoneina po ega emodemotau ponahi a hanapugehi. Mei tauhi gasi ega emodemotahi ponau hina hanapugeya. ¹²U lawa, inapa nugenugomi ani'mbenena ona waya po uyahimi yaka ona wileta po Yaubada Alugona a ombenena uyahinei a bolu ona wikadidilihi.

¹³Ma apo iyai uyahimiyei pona tapunei ina ibaabani yaka ina laupali Yaubada uyahina ipa baha anona ina weleya po lawa uyahihi ina palipaligeleteya. ¹⁴Ma inapa pona tapunei a lupali naka alugou yawa e lupali po u bahahi anohi ega ata hanapugehi. ¹⁵Ega yaka awai apo a dewaya? Geka pite: pona tapunei apo a lupali po gasi ponaugei apo a lupali. Ma pona tapunei apo lougo a lawi po gasi ponaugei apo lougo a lawi. ¹⁶Apo tam iyai pona tapunei una wotalagae ma anona om lawa ega hina hanapugeya naka iyowai ma apo bolumi ona lueena gogona. ¹⁷Om wotalagaena i haki ma tamogi ega ita haki duma babana om lawa ega uta haguhi.

¹⁸Yaubada a mamala dumaya babana pona tapuhiyei a ibaabani duma, ma apoma taumi. ¹⁹Ma tapalolo omboina gogonana uyahina nugenugou pona awai a hanahanapugeya uyahinei wiatatiyana kukuna a baheya lawa uyahihi, ma ega ata luhogaleya pona tapunei ana ibaabani duma babana lawa ega hita hanapugeya.

²⁰Walewalehiu, nugenugomi ega hina itunowanowa ma nugenugomi hina wilawa banai. Ma ega dewa apapoe binei ona inugonugotuhu duma ipa ona hanapugeya. ²¹Matababana lugagayo Bukana u hinena i baheya i pa,

'Yohola hewahewa apo hina nei
 po pona tapuhiyei u bolu hina paliwelehi
 ma tamogi u bahahi apega hina wotagohi.'

Yaubada a baha geka pite.

²²Pona tapuhiyei ta ibaabani naka wekiwekilala ega tu witumagana ubeita ma tu meuputa ubeihi. Ma bahapikogeit ta ibaabani naka wekilala ega tu meuputa ubeihi ma tu witumagana ubeita. ²³Itapa taumi tapalolo binei ot'omboina gogona po pona tapuhiyei ota ibaabani ma tauhi tu meuputa apo hita lui mai po pona waipilipilihi hita nonolihi apo hita pa, 'O badebade!' ²⁴Ma inapa Yaubada a baha ona bahabaha pikogeni ma tauhi tu meuputa hina lui po bahapikona hina nonoli apo hai powa hina galena tuhagahi ma hina wigou mehi, ²⁵ma hai nugotuhu gowagowadahi tu bahapiko apo hina paligeletehi. Yaka tu meuputahi hina polou po Yaubada hina wotalagiyea, ma hina pa, 'Moina dumana, Yaubada u hayami e memae'.

Tapalolo gogona palihibahibana

²⁶Walewalehiu, u baha a baba gegeka: apo tapalolo binei on'omboina gogona yaka lawa gehouhi lougo hina wononogogeya ma lawa gehouhi hina wiatatiyana ma gehouhi nugotuhu wouna hina paligeletehi ma gehouhi pona tapuhiyei hina wibaabani yaka lawa gehouhi bahahi anohi hina paligeletehi po naka bagibagihi uyahiiyei lawa ta wikadidilihi.

²⁷Ma inapa pona geha lawahi hina ibaabani yaka naka i haki apo luwaga bo tonuga hina wibaabani ma tamogi emosi po emosi hina wibaabani ma hai baha tu'mbuuibui apo bahahi anohi ina paligeletehi. ²⁸Ma inapa ega pona tu'mbuuibui ina memae ega emoemotana po iyai pona tapunei ina wibaabani tapalolo u hinena yaka tauna tunawana nugonugonei ina wibaabani Yaubada uyahina.

²⁹Ma tu bahapiko luwaga bo tonuga hina wibaabani po ona lutanigana yaka hai bahahi ona inugonugotuhugena imahiyeji. ³⁰Apo tu bahapiko gehouna ina ibaabani ma lawa gehouna nugotuhu wouna ina tuhagaya yaka ina towolo po ina paligeleteya po tu bahapikona ina todii. ³¹Naka pite atapumina emoemotami emosi po emosi ona bahabaha piko po atapumina omi hanapu po omi hagu ona tuhagahi. ³²Tu bahapiko emoemotahi po hai wibaabani hina galena iteteya, ³³babana Yaubada tauna e laidumadumaluta yaka anai nugohegoyata ta tapatapalolo.

³⁴Ma taumi wiwine tapalolo uyahina ona genuwana imahi ma ona lutanigana mei tu witumagana meyagai atapuhi uyahiihi? Matababana Buka u hinena Mose a lugagayo wiwine ubeihi ipa apega hina tanitaniwaga ma hina iyateyate. ³⁵Ma wiwine inapa nugonugomi awai gehouna ona hanapugeya yaka omi numa u hinehi agagomi ona lubayadehi po hina wiatatiyemi. Matababana wiwine tapalolo u hinehi he

ibaabani ani wihinimaya uyahita.³⁶ Ega ona nugonugogegae po ona pa taumi tunawami uyahimiyei Yaubada a baha e gelegeleta bo tunawami uyahimi e memae.

³⁷ Ma apo iyai ina nugotuhu meya po ina pa tauna tu bahapiko ma Yaubada Alugona uyahina yaka u baha geka ina kawamoinyea naka Yaubada uyahinei i nei. ³⁸ Ma inapa lawana u baha ega ina kawamoinyea yaka a baha ega ona kawakawamoinyea.

³⁹ Uyahinei, walewalehiu, ona wileta kadidili po Yaubada a baha ona bahabaha pikogeya ma pona tapuhi wibaabanihi ega ona guduguduhi.

⁴⁰ Ma tamogi ginouli atapuhi ona laidumaluhi omi tapalolo uyahina.

Keliso a towolo meme

15 ¹ Walewalehiu, a luhogaleya ipa a winugohepa memi, lolowa tuwega dewadewana a luguguyeya po o nonoli ma uyahina o palihalena memi po o towolo kadidili. ² Tuwega dewadewana uyahina luyagohana o tutuhagaya inapa u bahana ega nugomi ina guluwi yaka apo ona towolo kadidili po omi witumagana apegia hina powa.

³ Lolowa tuwega dewadewana binei Yaubada awai i bahebaheya uyahiu naka a paliwelemei. Ma nugotuhu baneina naka Keliso ata apapoe ubeihi i hilage mei Yaubada a Buka i bahebaheya pite. ⁴ Hoi kokowaga hi houna imahiyeya ma tamogi iyeta tonuga hi kokoe ma i towolo meme mei Yaubada a Buka i bahebaheya pite. ⁵ I towotowolo meme po Pita uyahina i wogeletena meya ma gasi a hewahewali uyahihu i wogeletena meya. ⁶ Ma iyeta gehouna walewalehita magouhi handele nimitutu uyahihu i wogeletena meya. Bolu naka tupohi amaka hi hilage ma hi maga duma anai yautuhi. ⁷ Yamesa uyahina i wogeletena meya ma tu wituwetuwega uyahihu i wogeletena meya. ⁸ Ma anani kokoe tau uyahiu i wogeletena meya, tamogi u houga guni meme uyahina a wigwameyameya.

⁹ Tau gowa tu wituwetuwega ega ita linanau, babana Yaubada a bolu a iapapoenihi. Uyahinei Keliso a tu wituwetuwega atapuhi hi haki lagoniu.

¹⁰ Ma tamogi Yaubada i lunugotootogogeu po i haguwe ma ega ita hagu yababau, tamogi tu wituwetuwega atapuhi hai bagibagi a lagonihi ma ega tau u kadidiligei ma Yaubada a lunugotootogogogei. ¹¹ Yaka hawena, tamogi naka tauhi ma tau tuwega dewadewana to lauguguyeya po amaka Keliso o witumaganeyea.

Ata towolo meme binei

¹² I luguguya uyahimi to ibaabaniyei Keliso a hilage po a towolo meme o witumaganeyea. Ma awai binei gehoumi o pa, ‘Lawa ega emoemotahi po hilagei hina towolo meme?’ ¹³ Itapa lawa ega hilagei hita towotowolo meme yaka ega Keliso hilage uyahinei ita towolo meme. ¹⁴ Yaka naka i luguguya ega anona po taumi gasi omi witumagana Keliso binei ega anona. ¹⁵ Po

tauyai Yaubada a tu wituwetuwega mei tona ikoyakoyama i wibaabani uyahihiyei babana to pa, ‘Yaubada Keliso hilage uyahinei i witowolo meya’. Ma gehoumi o pa, ‘Ega tu hilahilage hita towotowolo meme’. ¹⁶ Omi nugotuhu iyowai? Keliso gasi ega ita towolo meme, bo? ¹⁷ Itapa Keliso ega ita towolo meme yaka naka omi witumaganahi Keliso uyahina ega kikina anona po apo omi apapoe uyahina ota memae. ¹⁸ Ma omi winugonugotuhu o pa tauhi lolowa Keliso hi itumaganeya po hi hilahilage apegia hina luyagohana, bo? ¹⁹ Tauta gasi Keliso tu witumaganena ta winugoototogo duma inapa Keliso a hagu hoi hipuli geka hougana uyahita tunawa binei ma ega houga e nenei hilage u mulina binei.

²⁰ Ma a dumalu dumana naka Keliso hilage uyahinei i towolo tahaya yaka apo tu hilahilage atapuhi hina towolo meme. ²¹ Lawa emosi hota a dewa uyahinei hilage i geleta hoi hipuli naka Adam, ma gasi lawa emosi hota a dewa uyahinei towolo meme i wogeleteya. ²² Matababana Adam a apapoe uyahinei magomagouta hilage uyahita i geleta, ma Keliso uyahinei luyagohana ta tuhagaya. ²³ Ma luyagohana galenana geka pite, Keliso i towolo tahaya ma hougana ina gunagunawilena meya tauta iyawoi a bolu apo ta towolo meme. ²⁴ Apoma houga anani kokoe uyahina, Keliso apo Tomodulele a tu manini po tu kadidili hoi yada po hoi hipuli ina tuibaabahi po Amana uyahina anani taniwaga ina wele damaneya. ²⁵ Matababana Keliso apo anai kadidilina ina tanitaniwaga a sigana Yaubada a gawiya atapuhi ina tuibaabahi. ²⁶ Ma gawiya baneina ani kokoe uyahina apo Keliso ina kadidila lagoni naka hilage ina buiya po luyagohana. ²⁷ Matababana taniwaga atapuna Yaubada Keliso i weleya, ma tamogi Tu'mbenenana Keliso apegia ina taniwageya. ²⁸ Apo yohola Keliso ina witaniwaga yaka ginouli atapuhi ina tanitaniwagehi po apoma ina palihalehi Amana uyahina babana Keliso a taniwaga atapuhi Amana e weleweleya, uyahinei Yaubada apo i gelagona duma.

²⁹ Ma itapa tu hilahilage ega hita towotowolo meme ma awai binei taumi mi Kolinito gehoumi bapatiso o wiwaya tauhi hilahilagehi ubeihi? ³⁰ Ma tau iyowai? Itapa hilage uyahinei ega tata towotowolo meme, awai binei apo ata wobagibagi gawata ma wiyuwa ata ialonihi Keliso binei? ³¹ Babana iyeta emosi po emosi tau tu hilahilage ma tamogi anai kaohau omi witumagana ata Guyau Yesu Keliso uyahina binei. ³² Ma geka hougana u Epeso a memae, lawa hi winugoneina po mei gamogamo he woyahiyahi uyahiu babana towolo meme binei a ipaliwelena. Ma inapa ega hilage uyahinei ta towotowolo meme,

‘Yaka tan’omam po ta umuma ma ta kaokaoha.’

³³ Naka bahana koyama, ega hina koyakoyamemi apo omi dewa dewadewahi hina wiapapoenihi. ³⁴ Omi dewa dumadumaluhu ona galena itetehi po ega mei tu umabuubuwa hai dewa ona wotagoya. Gehoumi yohola Yaubada o inugoniniyeya. Ona wihinimaya duma.

³⁵ Ma gehoumi towolo meme binei o ilulubayada o pa, ‘Tu hilahilage iyowai ma he towotowolo meme? Ma tu towolo meme hinihi galenana meka pite?’ ³⁶ Yaka ona winugonugotuhu imahi po ona hanapugeya hoi tano ta laupehi ega emoemotana po pehi polana ina lahaya apo inapa ega ta guluwi po ina buda tahaya. ³⁷ Ma heki ona nugotuhu imahiyea apo pehi polana hoi hipuli ta houni po e lahalahaya apegalena mei lolowa polanana ma apo ina buiya po galenana tapuna. ³⁸ Yaka pola emosi po emosi he lahalahahi galenahi tapuhi po tapuhi, Yaubada a nugotuhugei i wiwawalihi. ³⁹ Ma hinita gasi Yaubada a nugotuhugei i wiwawalihi. Lawa hinita galenana tapuna ma gamogamo hinihi galenahi tapuhi, ma kiu hinihi galenahi tapuhi, ma iyana hinihi galenahi tapuhi.

⁴⁰ Yada ginoulihi he memae, po gasi hipuli ginoulihi he memae ma hai didiga tapuhi po tapuhi. ⁴¹ Ma kabudala galenana tapuna ma wamahiya galenana tapuna, ma ubona galenana tapuna, ma ubona emosi po emosi galenahi tapuhi po tapuhi.

⁴² Naka pite gasi, ata towolo meme galenana ginouli hilahilagena ta guluguluwi, ma ginouli ega ita hilahilage apo ina towolo meme. ⁴³ Hinita wopilopilohi he guluguluwihi ma ta towotowolo meme anai didigata. Hinita tapitapiyahi he guluguluwihi ma ta towotowolo meme anai kadidilita. ⁴⁴ Matababana hipuli a hini apo hina guluwi hoi kokowaga ma yada a hini apo ina towolo meme.

Hipuli a hini tapuna ma yada a hini tapuna ⁴⁵ mei Yaubada a Buka gilumana i palipaliweleta i pa, ‘Lawa tahatahayana Adam hinina anai yautuna’, ma lawa wiluwagana naka Keliso tauna luyagohana waiyautuna e weleweleta. ⁴⁶ Lawa ata luyagohana ega ita geleta tahaya ma yautu i geleta tahaya apoma ata luyagohana muliyei. ⁴⁷ Babana lawa tahatahayana Yaubada i iwawali naka hipuli dubudubunei ma lawa wiluwagana yadei i hopu mai. ⁴⁸ Adam hipuli dubudubunei i wawala mai yaka tauta gasi hipuli dubudubunei ta wawala mai tamogi Keliso tauna lawa yadei i hopu mai yaka tauta apo mei Keliso po ta wilawa mi yadena. ⁴⁹ Uyahinei galenata mei lawana hipuligei ma tamogi galenatana apo ina buiya po mei Keliso lawa yadei.

⁵⁰ Walewalehiu, ona nugotuhuya hini hipuligei ega emoemotana po Yaubada anani taniwaga ina luiya, matababana hini hipuligei budabudana ma hini yadei apegalena ina buda.

⁵¹ O nonoli, baha gowagowadana ma a palipaliwelemi, tauta Keliso a bolu ataputa apegalena hilage ma gehouta apo ta memae ma Yaubada hinita ina wobuinihi. ⁵² Houga anani kokoe uyahina mala emosi himogo hina huweni po Yaubada hinita ina wobui yagiyaginehi po tauhi tu hilahilage anai hini wouwouhi hina towolo meme ma tauta a yaututa hinita apo gasi ina liwounihi. ⁵³ Yaka Yaubada apo hinita budabudahi po hilahilagehi ina liwou mehi po hina metuwetuwenai. ⁵⁴ Houga noka

uyahina Buka a baha ina limoinena imahiyeya babana i pa, ‘Apo hilage ina liyababaya ma tauta ta mewahaga’.

⁵⁵ ‘Hilage, meka om kadidili? I kokoe.

Hilage, meka om wiwuwa? I kokoe.’

⁵⁶ Hilage e ananita ata dewa apapoehi uyahihiyei ma Mose a lugagayo uyahihiyei ata dewa apapoehi ta gagalena tuhagahi. ⁵⁷ Ma ata Guyau Yesu Keliso uyahinei hilage ta kadidili lagoni yaka tana imaamala labatana Yaubada uyahina.

⁵⁸ Walewalehiu, awai a bahebaheya uyahimi naka binei ona towolo momota ma ona kadidili ma houga magomagouna ona iletta imahi Guyau a bagibagi uyahina, babana Guyau a bagibagi anona apo yohola ta tuhagaya.

Ombenena binei

16 ¹Ma ginouli gehouna naka ani'mbenena Yaubada a lawa Yelusalem hai hagu binei. Lolowa mi Galatiya hai ombenena binei a palipaliwelemei naka pite taumi gasi ona dewaya. ²Dalabu emosi po emosi atapumi omi ombenena ona huhouni. Inapa lawa awai om mone ina lata yaka ani'mbenena baneina una houni ma inapa lawa awai om mone ega ina lata yaka ani'mbenena habuluna una houni. Ani'mbenena naka ina nonogo po ina memae ma a lugeletahi. ³Ma houga awai a laugeletahi uyahimi naka lawa gehouhi ona winaganahi po omi ani'mbenena hina niyeya Yelusalem, yaka pepa a gilumi po u nimahi ma hina nae u Yelusalem. ⁴Ma apo ina linanau yaka tau mitehi to nae Yelusalem.

⁵Geka hougana ipa a tahaya nae Masedoniya ma apoma a nehi uyahimi ⁶po naka hotana a wiyagohina. Apo nugote naka hota a meidaodao a sigana houga wayau ina kokoe ma tupo awai a nugotuhuya yaka ona haguwe po a kadau nae uyahihii. ⁷Ega ata luhogaleya ipa houga kukuna a memae uyahimi ma inapa Guyau u houga ina palihaleya yaka apo ta meidaodao naka hota. ⁸Ma geka hougana tau u Epeso a memae a sigana Penitikosi tolehana uyahina ma apoma a nehi uyahimi. ⁹Apega a bulili babana dobū geka uyahina gaogao baneina a tuhagaya Yesu a bagibagi binei, hawena u gawiya he memae ma ega ata genogehi.

¹⁰ Ma apo Timoti ina nehi uyahimi yaka ona likaohaya po ega ina nuginugodubu, babana tauna e wobagibagi ata Guyau binei mei tau a wobagibagi pite. ¹¹ Ega iyi gehouna Timoti ina ihinigigiyea, ma houga awai ina gunagunawileya yaka ona haguwa po anai nugohegoyana ina gunawilena meya, babana walewalehita gehouhi mitehi a ototonihu.

¹² Walehita Apolo, lolowa a paliweleya ipa walewalehita mitehi hina nehi po i luhinigigai, ma inapa gaogao ina tuhagaya yaka apo ina nehi.

Baha anani kokoe

¹³ Ona galena itete memi ma witumagana dumanei ona towolo moomota ma ona kadidili anai nugomotumi. ¹⁴ Ma omi bagibagi atapuhi uyahihiyei ona lauhogalena memi.

¹⁵ Sitibeni a manago mitehi amaka o hanapugehi tauhi Keliso tu witumaganena tahatahayahi Giliki u tuponana, tauhi amaka hi palihalena mehi Yaubada tu wiwoiyawena haguhu binei. ¹⁶ Yaka walewalehiu, taumi hai baha ona wotagoya ma iyawoi nawu Keliso binei mitehi he wobagibagi tauhi hai baha ona wotagoya. ¹⁷ Geka hougana a kaoha duma babana Sitibeni ma Patuneto ma Akeko amaka hi nei po tauhi mei taumi luhalenami po he laikaohau. ¹⁸ Naka pite gasi taumi lolowa hi ikaohami yaka geka hougana u kamna hi liwou meya. Naka binei lawa mei tauhi ona iyateyatehi.

¹⁹ Yaubada a bolu emosi po emosi Asiya tuponanei hai wimaamala uyahimi. Akwila ma Pilisila, tu witumagana hai u numa he tapatapalolo ata Guyau gowanei hai wimaamala uyahimi. ²⁰ Walewalehita atapuhi hai wimaamala uyahimi.

Winiuyagoyagonagei ona mamala memi.

²¹ Tau geka u wimaamala nimaugei a gilumiyahi.

²² Apo iyai Guyau ega ina luhogaleya yaka paliguba ina wialoni. Guyau e nenei.

²³ Ata Guyau Yesu a lunugotootogo ina melabenimi.

²⁴ U luhogala Yesu Keliso gowanei atapumi uyahimi.